UNU

avantgardă literară

octombrie 1928

No. 6

3 lei

colaborează : **aragon, azar,** george **bogza,** filip **corsa,** av. **dudl,** b. **fundoianu, moldov,** saşa **pană,** man **ray,** stephane **roll,** ilarie **voronca.**

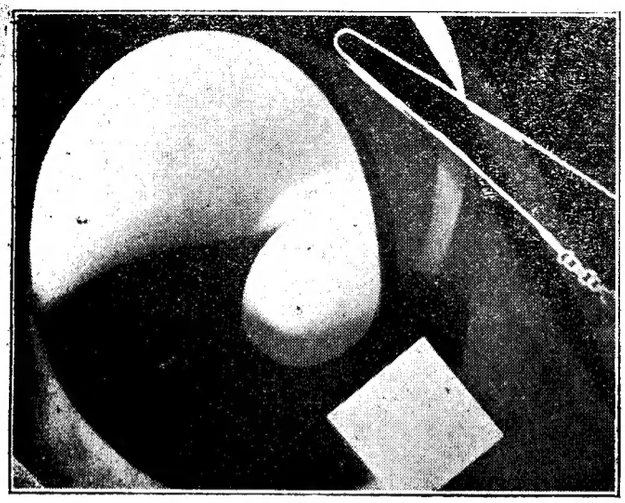

Man RAY **FOTOGRAFIE**

L O E S S

Somnul aurului

Cămila din parcul Bonaparte
în medalion treeră insomnii
o reverenţă din cele flexibile
se rupe într'o parte —

Lungă e liniştea postelnică
aur somnolent — egal
primeşte acest ecou mineral
soare cald; scris uncial

Păr liniat
Sfînt Sebastian

Adîncire, din aur cu părul auster
cămila e în vers
şi în cer

Filmul aşteaptă un nou maneger —
cămile au căzut
din aur pe un şes —
Somn glorificat — Somn glorificat
Viaţa cămilei mestecă loess

filip corsa

B E A T R I X

Despărţiri

Ce despărţiri în dimineaţa rîsului solar
cu trecător albit, născînd uimiri sub cer
şi sufletul svîcnind ca iepure fugar

Surîs crescut în porţi de lemn vopsit
ce lanţ subtil, întîrziind pornirea
pe apa mării de asfalt cernit

Moment cu orizontul ridicat catarg
copil de ger jucînd melancolie
iar undeva în aer cortinele se trag

Subtile transformări a pinzelor corăbii
fîlfîind în atmosferă sirenele din suflet
şi braţele s'au frînt ca 'ntr'un duel de săbii

Prin timpuri omul, rău rostogolit
coboară în descreşteri panta despărţirii
construieşte'n suflet singurătăţi de schit.

george bogza 1926

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII REGELE FERDINAND CLUJ

ORA 10 DIMINEAŢA

Fiinţa ta întregită din orice gest, repetată la infinit în cerul gurii ca un tăpşan cu un ecou pe care-l simt în clănţănirea de chei a oaselor, iată: eşti regina acestui joc de şah cu pătratele trecutului negre cu pătratele albe ale existenţei în desfăşurare; sacrific întru apărarea Ei pionii drămuiţi în artere, mă ameninţi cu degetul însemnînd inima. **INIMA** ce portar bătrîn urmărind prin gratiile unei ferești de auricul în descreştere, în creştere locatarul care a întîrziat plata chiriei şi urcă scara cu undoieri ca o minge. **C**utele creierului te primesc ca într'o rochie şi **O**gar limba ta scrie, te frămîntă între dinţi, dimineaţa rup bi**L**etul No. 815 vreau să iau tramvaiul, fireşte **O**riunde viaţa e aceeaşi dar scara **M**ă reţine în amintire şi ca aer de munte, tu, tu, **B**alsam în respiraţia care se răreşte dar să-ţi povestesc visul dela ora 8 după versiunea oficială.

— Aici trebuie să vă daţi jos Domnule funcţionar al contenciosului „Abeille", tramvaiul acesta nu poate înainta mai mult în imaginaţie.

— Ah! Nu! Nu! Refuz. Eu mi-am plătit locul (1 franc — două secţiuni în clasa I-a) şi înţăleg să mă conduceţi confortabil pînă dincolo în subconştient dacă vreţi.

— Subconştient? Nu cunosc această staţie. Vreţi poate Boulevard des Italiens?

— Nu. Dincolo. **DINCOLO! DINCOLO!**

— Poate vreţi piaţa operei?

— Nu **DINCOLO!** In imaginaţie.

— Ah! Nu Domnule. Dumneata iei tramvaiul drept Magic-Parc. Acolo vei găsi Palatul Minunelor (taxatorul se supără). Intervenţia benevolă, cu bicepşii ca rufe muiate a controlorului. Politicos tai cu briceagul oferit de circumstanţe **BRICEAGUL OPORTUNIST** gîtlejul lunecos ca briliantină. Tramvaiul pleacă singur. Sîngele nu deajuns ţinut în beciul unei cărni prea lemnoase, erà de o calitate inferioară.

Pe scară, aşà dar, amintirea ta. Tramvaiul mă respingeà, creierul dădeà din mîni. **COMPLECT,** dar te căutam, te căutam şi la $8^1/_2$ (fix, ceasul de marcă elveţiană desfide orice concurenţă) pe foaia de prezenţa semnătura

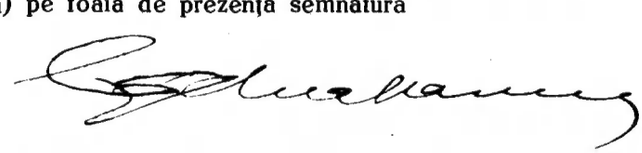

dosarele vraf, peste drum cerul îşi deschidea ferestrele pentru curăţitul de dimineaţă casele se închinau într'o reverenţă plăcută maşină de scris, alături, cu un accent metalic (englezesc?)—Oh! Je vous en prie Madame, ne vous dérangez pas. Non! Non! Pas de thé. Mon coeur (moquer) préfère les dossiers des accidents sucrés.

Geamul ar puteà fii un saltar. Incui totul, pleci, te întorci, s'ar putea ca lumina să fie o apă, să fie un sărut. Dar uite, eu, dintre toate **NAŢIUNILE** aleg imagi-**NAŢIUNEA.**

ilarie voronca

BCU Cluj / Central University Library Cluj

POEMĂ PRINTRE REGI

lui B. Fundoianu

Ce frumos îţi stau sire, dungile de aur
munţii 'n spre apus
sfertul de centaur
şi ţările de jos în sus
E înalt şi oprit cu steaua lumii 'ntr'un umăr;
e frumos întîiu — cu azurul lins pe ochi —
să nu-l sperii, să nu-l deochi
că-l descui ca să mi-l număr

Aici trecu un rege gal
buclat rotund în portocal
lipit cu clei şi uns cu aur
pe aici trecu un brontozaur

Cu el m'arunc în aer gol
îl leg de cer sus pe punte
îl string în dinţi şi-l vopsesc
eu-l piaptăn, eu-l iubesc
Vrei tu rege bunăoară
Vrei tu rege, amîndoi:
cu oastea ninsă dinainte
cu spada albă ca un dinte
să încingem ţării altă ţară?

Aici muri un rege hun
cu dinţi cleioşi ca în săpun
cu capul galben ca un iaz
c'o lance suptă din obraz

Descalecă voivozii din ramul de măslin
ceru-şi pune lacăt luna pe sprînceană
prinţesa se desbracă şi intră în bazin
priveşte peştii roşii în roua ei pe geană,
cînd prinţesa se undoaie cu pulpele de mreană

Ţara se deschide cu munţii pe fereastră
vin ţăranii asprii cu cîmpu'n subţiori
sara îşi aşază îngerii pe glastră
pămîntul să se culce cu capul între flori

Dar se oprì un rege celt
din regii toţi el cel mai svelt
Domniţa rupse spre el o stea
şi timpu-i nor pluti pe şea

Gîndul lui o aşează cu torsul spre regat
Prinţesa se zmuceşte cu pulpele pe alge
luceafăru 'n galopul calului se sparge
şi se rări în zare un rege-amorezat

Aici muri un rege, spîn
cusut cu arcu 'ntr'un plămîn
şi băură regii toţi
învineţind ca mateloţi

stephane roll

NOTULE PENTRU O ETICĂ

1. Un sentiment secret şi unanim de necesitate să preceadă aventura; aerul dulce sau inveninat, tovarăş de leşie, să fie sfîrticat de dorul lung de moarte.

2. Nu e nimic în afară de putinţă de a spori; verifică pluralitatea lui Dumnezeu printr'un sistem de scăderi şi adunări compensătoare.

3. Propune corecţia universului cu care dansezi; acoperă-ţi însă leşul cu duh vînăt şi te fereşte de arşiţa splendidă a arbitrarului.

4. Te lasă miraculat de spectrul brun al dogmei.

5. Aibi o privire rotundă asupra proprietăţii; rîvneşte imponderabilul şi socoate în chivotele tale pribegi şi pîinea lui Iisus.

6. Eşti avut de toate ipotezele, dar numai puterea de acomodare şi de renunţare te serveşte bine fără să te altereze; e unica ta eleganţă.

7. Să aparţii unei caste naturale; vîntul care te orientează şi te semnalează celor deopotrivă cu tine nu trebuie să-ţi străfulgere sufletul.

8. Nu vei fi benevol.

av. dudl

LINII FRÎNTE

DRÎNGĂ şi CIRIP

Drîngă e un instrument muzical de culoarea zahărului ars, cu rezonanţe de pian automat. El este fructul unei broaşte ţestoase cu trei picioare, care a avut legături interzise cu întunecatul Nomad, cel mai senzibil diafragm existent la gramofoanele vii. Legăturile înfrînghiate ale broaştei au durat 270 zile; atunci crescîndu-i un al patrulea picior, a fost părăsită din groapa ce servea de alcov — de seducătorul Nomad.

Drîngă a moştenit dela părintele său întunecimea şi talentul hereditar de gramofon viu, iar dela mamă-sa carapacea blindată contra zeflemelei opiniei publice, reprezentată printr'un iaz cu raci fierţi şi garnisiţi cu brotăcei de hidrargir.

Ajuns în epoca pubertăţii, singura carieră onorabilă pentru el era aceia de *„om senzibil“* — profesionist nocturn şi educarea copiilor cu urechi clăpăuge. Primind binecuvîntarea mulţimii, mîinile sale căpătară formă de violoncel.

Respecîndu-şi norocul, la fiecare sărbătoare a hymenului, Drîngă era în ediţie de lux şi melodiile ce mocniau în nasul său izbucniau depe limbă şi se rostogoleau la picioarele dansatorilor pe luminări.

■

Cirip e a noua soţie a lui Drîngă, agăţată de coada dreaptă a fracului său. Cirip are forma unei lăzi încrustate cu 2 pătrate de sticlă pe fiecare obraz, pentru higiena gurii. Blazonul nobleţei sale o acoperă ca un tricou.

Drîngă şi Cirip se luaseră din dragoste şi căsnicia lor se clădise pe următoarele: să poarte totdeauna ciorapi de aceiaş culoare, să facă odată pe an baie împreună; să-şi taie unghiile în acelaş timp şi în fiecare sară la orele 11,43 Cirip s'aibe proprietăţile sacîzului.

Din pudoare, nu doresc şi n'au copii.

■

Murindu-i soţia, Drîngă presimţi culoarea zilelor sale şi 'ntr'o vineri îşi lipsi corpul de piciorul stîng, aceasta dîndu-i dreptul de a locui într'un azil.

In *veci* nemîngăiat de pierderea *ireparabilă* a scumpei sale Cirip, el îşi continuă existenţa sub forma unui butoi pe care a sculptat cuvintele:

„Cine ca mine face, ca mine păţiască“

moldov

Din «Traité du style»

In bălţi eu am peşti splendizi, priveşte cînd îi scot, urechile lor crepitante. Ingenunchierile soarelui peste apele blînde. Miile de minuni ale ţîrmurilor.

Stilul meu e ca şi natura sau mai bine zis reciproc. Urmăriţi-mă printre aceste şerpuiri, printre aceste stînci. Imensul coupe-papier al drumurilor nu cunoaşte îndeajuns cîmpia. Iţi trebuie o călăuză să parcurgi 'subţioara pădurilor. Acolo te pîndeşte un pricoliciu de muşchiu, aici tu vei fi mîncat de o uriaşă ciupercă. Straniu lumini se alungă peste şesurile mele. Ciudatul septembre-şi aruncă o clipă pe cîmpuri ochii chiorîşi cari interferează şi se'ntunecă.

Citeşte în cutele colinelor un destin păscut de vaci.

Umbra norilor desenează pe pămînt fantome străpunse cu aur. Puţuri de azur se deschid peste creasta olanelor. Orizontul buclat se piaptănă cu piepteni mici de ploaie, cari curg, curg, curg....

In laptele-cucului am privit trecînd femei de o asemenea frumuseţe încît oglinzile trozneau. Intr'o parte a balanţei am pus un elefant iar în cealaltă o aripă de lăcustă. Ei bine, elefantul s'a găsit acel mai greu....

Legume, degerate legume, mi-amintesc de femeile a căror viaţă s'a scurs în umbra curăţirei voastre, şi cuţitul lucind tricota între degetele lor. Legume, culorile voastre triste, rămăşiţele voastre, consistenţa voastră....

aragon

(N. T.) Dar ce incomparabilă, cît de intraductibilă e frumuseţea lui Aragon. Ce stîngaci eşti în paginile lui, acest creier „tricotînd“ prin lîna ta. Ce seceriş într'o aurore dechisă ca o altă seceră despică, despică. Un prestidigitator scoate cuvinte din oglinzi, panglici legînd din cutia craniană ca bomboane.

Eşiţi voi toţi, acei cu limbile seci, cu creierii spîni. Ca un robinet cu lapte şi miere degetul lui Aragon vi le va înmuia, vi-i vor bucla.

■ Les documents internationaux de l'esprit nouveau présentent
3 Scenarii
Ciné-poèmes de *B. Fondane* avec deux photos de *Man Ray*.

Digitized by Central University Library Cluj

SCURT CIRCUIT

B. FUNDOIANU

Veniam în arenă cînd toreadorul plecase cu inima taurului în vîrf, ca mistica roză în amfiteatru mai rămăsese, cu botul pe labe, publicul sec; care a ascultat din mucegaiul gleznelor, zăngănitul impalpabil dintre clipe, eva-porarea întreg peisajului spre cer. Un alambic întors cu țevile în surle și'n zurgălăii tinereții, filtra elixirul avid, toată pigmentația rozacee pe inimi, printre puținii prieteni în plin turneu cerebral.

L'am mai surprins și-l mai aspir printre ei ca o pură radiografie: plămînul tău irizat ca un imens ciorchine de floare de salcîm; inima casetă pentru tic-tac-ul bucuriei unice și a veghei, — cînd somnambulul prin cărțile miraculoase sub luna 'n abat-jour a lămpii. ai echilibrat în discontinuitatea nopții. Prin pleoapa ta n'a trecut obiectivul aceleiași identități, ca prin vitralii, pînă la îngenunchierea sub lespezi unde recunoști urma în rotulă a genun-chiului răscopt în imn și rugăciune; umbra de sub sprîncene, violacee sub alchimia ideii — ale lui Fundoianu ?

Regret și mușc frîna nemerniciei biologice, care a deschis spre mine, maternul sîmbure cu cîți-va ani mai apoi.

Așî fi vrut să inaugurez cu ceilalți, vîrsta răsfoirii lui, știind pe bănci dinainte-mi - fruntea ca o catedră, fîntîna cu jind, cuvîntul lui cîrjă pentru subțioara sborului dinăuntru.

In fiecare pasiune, în fiecare zi, îmbrățișarea unui orizont, pescari deculți prin apa regală căutînd perle, străluciri pentru mîni, cuvinte ca peștii frumoși spuma sau crizantema poemului strînsă în năvodul caietului, o undiță roză ca un deget pescuia scînteile din cerul înflorit ca merii. Proteza și rezida camaradului unic, îngenunchierea pusă și leagănul trezirii din pupilă, diamantul bătut în inelul rostogolirii în sus; - invidiez pe toți acei cari au ospătat—cot-la-cot—în vitrina acestui bijutier. Il cunosc aerian ca pe Făt-Frumos. Pe u-mărul prietinilor cari mi l-au transmis din neisprăvitul lui prisos, mai stă mîna indisolubilei biruinți, amforă cu roua tîmplei lui.

Un respect și o reverență înapoi, îndoaie coloana vertebrală a zării, ca pe un gît de lebădă, sub aripa fierbinte a fiecărei clipe din amintirea lui. Mai e strîns brațul de brățara vînătă a celei ce numești cătușe universală dintre doi: dintre el și tine. Fiecare-l cuprinde'n parte; fiecare-i rezervă lui Fundoianu fotoliul cel mai adînc dintr'însul. Oricare din noi poartă ca un coif lumina ochiului pe el — isuși cu o vizieră deasupra frunții care nu era decît palma'n coviltir pentru perspectiva lui Fundoianu.

De acelaș braț ferm peste orizont și pieptenul munților, — unde s'a îndepărtat, — îmi vorbește acum și se bucură Voronca.

Erau pe vremea lui — a acestui Don Juan al filiației dintre cerebel și D-zeu — toate inimile urcate în pomul ireal al fecundării, ca privighetorile. A știut să ridice pînă la impulsul celui mai autentic și suav carat, simțul, ogorul prieteniei; centura 'n cordon ombilical al prietenului o gamă unică între ei, o înfierbîntare topind toate metalele dulci în aliajul fiecăruia dintre dînșii. Exersa secolul pe paralele a două dulapuri cu cărți: al celui cu acéle cari sînt și al aceluia cu acéle cari vor fi. Zămislise și umbla cu el un pele-rinaj albastru spre o Meccă a iubirii alte, a încîntării și a conspirației: se aduna din zarzări polenul dinamitei, se instalase un serviciu de spionaj al porumbeilor pentru războiul cu magnezium al revelației anilor noștrii. Chibzuia în glasul cu vălvătai sau mocnit mușețelul flacărei din tîrgurile cu opaiț ale Moldovei, pășunea cu boii de var, prunii cu clei, gîștele cu pantofii galbeni, toate cusute cu ața albă a stelei din poemele lui — precum și arit-metica cu plusul în infinit al cerebralității. Fiecare deget din creerul său pipăia o eprubetă în magnifice licori.

Acest romantism l'așî fi iubit neretospectiv pînă la revederea din a doua înălțare, în timp, dar pe acelaș nivel în spațiu, peste distanțele puse ca bretele dincolo de două republici.

Și vreau să-ți mărturisesc acum, iubite d-le Fundoianu, că pe o tran-sparentă graniță călăresc demult dealungu-ți, pus în șea de cel dintîiu prieten, Voronca. Trambulina și sufletul cu arc ale acestuia m'au proectat de mult în lucerna dimprejuru-ți. Strîng sub coapse armăsarul cu dinții încleștați în lăcătul inimii, scormonesc hazardul relevat și spun prin tubul acustic, svelt ca o tuberoză, din suflet cuvinte deacurmezișul frunții tale. Aceleași vorbe cu focul pe vatră ți le spusesem demult într'o scrisoare, pe care însă nu ți-am expediat-o, dintr'o teamă pe care nu pot să mi-o lămu-resc, dintr'o alonje prea scurtă poate, dintr'o noimă încă obscură pentru mine.

Voiu mai spune cît în domeniul literaturii noastre nu însemni o bifur-care și-o coheziune simultane în senzul aceleiași cumpăniri, aceleiaș realizări. Venise cineva care încadra o epocă, o adolescență, un scrin cu nebănuite voluptăți, într'o înfiorare nouă. Un cap lumina ca un bec, ca o stemă bezna ... lumina unui deceniu, o antenă de o adîncă și proaspătă intuiție netezia ...tele văzduhului. Poemele lui, cîteva, aduceau puritatea și setea toată, dintr'o ...tînă neaoșă a unei limbi și a unei senzibilități cu pieptănătură de cosînzeană. ... tur împrejuru-i adunase numai numărul omonim al cărui sărut gusta un ...ac deasupra celorlalți.

Mă silesc să-mi amintesc toată recolta și toată dărnicia lui și să scriu ... mai deosebit, dar un eveniment, o panică ne-a consternat pe toți prietenii ... un singur spasm. Chiciura care-așî fi vrut-o pe bățul creionului n'am ...ut-o da decît în lacrimă.

Spusesem lui Voronca să scrie el această scăpărare despre Fundoianu. ... ultimul loc o scriu tot eu, însă în pripă adunîndu-mi toată dragostea, tot ...situl dinăuntru, și nu știu dacă din prezumții, din intuiții mici, din substi-... prin metafore, am izbutit să spun tot delirul în veac al lui Fundoianu. ...nul rămas în fund, care demult îi strînge mîna, subterana de unde-l ...gîiu stîngaci din visul cel mai ireal, îi păstrează pentru oricînd o buclă ...le și mută pentru urechea lui.

O singură oară, pe divanul din salonul d-nei R..., a alunecat în pantă ... mine ochiul lui verde. Survenisem, desigur, inoportun, incolor și vag. ...e singura clipă pe care o păstrez ca medalion pe gîtul anilor de atunci; ...acom și nerăbdător îmi identific în bunătatea lui Brunea pe a sa. Cred ...o afinitate, într'o altoire din aceiași nesfîrșire, și într'un zăvor de hermină ...-l încălzește pe amîndoi.

...De cîte ori pe drumul lung al Labirintului, nu erai al treilea dintre ...noi. Un manșon de lutru ne înfășura mînile de frigul singurătății: mergeam ...un dulap cu cărți de unde-mi împrumut multe; un dulap cu cărți dintre ...ale o mulțime au stat în jgheabul palmei tale, sub pleoapa ta. O ...re pela 3 noapte prin B-dul Ferdinand, unde ai avut pe timpuri odaia cu lampă și suflet, e iar plină de o girafă înaltă de înfiorare și aducere aminte. ...căuta în Brunea ca'n poemul d-tale „sub pielea lui bălană" și ca să încheiu aceste foi te voi săruta prin acest indigo ...

A N T O L O G I E

Cîntec simplu

Ți-e prea frumoasă carnea, ca să mai poți avea
sufletul care poate iubi și fecunda.
Așî vrea mereu să-l caut sub pielea ta bălană,
cum umbli orb, să cauți o ușă 'n subterană
sau cum rănești, să curgă rășina dintr'un trunchi.
Ți-e sufletul în mînele mici, sau în genunchi?
Dacă ți-așî da sărutul fecund pe sterpul pîntec,
așî deștepta în tine, iubirea, ca un cîntec?
Și ca în vechi sertare cu lacătul stricat,
așî regăsi ce-i simplu în tine și curat?
Ți-e sufletul în carne închis, ca într'o cramă
în care mustul sparge fierberea lui de vrană
și nu găsește, ca să țîșnească, o cană...
...Și-i fericit că este închis în carnea ta.

b. fundoianu

THE REVELLERS

Reportaj

Un peuple naît, se prolonge, soit dans une plainte, soit dans un cri de joie inimitable. *Pierre Mac Orlan*

i-am auzit mercuri 22 august în Grosser Konzerthaus-Saal O revelație. Dar cîntăreții americani de jazz sînt cunoștințe vechi recomandate de His Masters Voice și Columbia.

Cinci bărbați tineri, patru cîntăreți — James Melton. Lewis James, Elliot Shaw, Wilfred Glenn — și pianistul Frank Black. Fiecare se întrece în bunăvoie și veselie crescendo. Humorul trăiește în muzica sveltă. Teme, armonii fără pretenții — un plîns ce vine din depărtare ....„comme le vent passe gémissant le long des lignes de chemins de fer...." Reverie încălzește diagonal cîntul lor lumină și frișcă. M-r Melton e demonul efectelor de falsetto. Nu auzi ultimul cuvînt, ultimul acord „car toutes ces auditions ou tous ces spectacles se prolongent indéfinement dans l'esprit de celui qui les subit, comme l'arbre qui jamais n'entend la fin de la chanson du vent. L'aventure n'existe que dans l'imagination de celui qui la poursuit".

Programul pletoric prezintă 27 creații. După concert creierul un film cu numeroase supraimpresiuni.

de gospel train — negro spiritual — adeverește observațiile lui Paul Morand: Negrii se impun Occidentalilor răpuși, slabi cu nervii obosiți prin vitalitatea lor formidabilă și intactă

spanish town — te învăluie în melancolia melodiei

mary lou — rîs și plîns, metale nobile'n amalgam

dinah — frumoasa Dinah copilul brun, plin de soare, pe care-l sărută florile toate „Toute la fantaisie sentimentale anglo-saxonne se trouve dans le chant des Revellers et Dinah, la fille noire, c'est encore les docks du Surrey et les West India Docks où tous les murs sentent le rhum. Dinah, fille de couleur, déracinée, regrette le pays natal, assise sur une balle de coton — adevăr pur în fraza lui Mac Orlan — ritmul muzicii populare americane sosit în occident după război, jazz-band-ul, e dinamism uriaș. Are viteza sîngelui din arterele celui ce-l ascultă și acelaș ritm pentrucă e ritmul essențial al epocii noastre, ne încarcă cu forțe cum un curent electric încarcă acumulatori epuizați".

ramona, oh! miss hannah,

ständchen, liebestraum — (Schubert, Liszt voronofizați).

Concertul Revellers pare glumă, improvizație; totul e tînăr, spontan. Și totuși concentrează de 25 ori pe lună, de ani, pentru onorarii chaliapine și nici o strapontină liberă.

In pauze solo pian: fiecare deget a lui Frank Black e un acumulator electric

doll dance, dancing tambourin, dainty miss

Piano se metamorfozeaza subit în banjo cu cel mai compact tremolo, subit rostogolește opale și topaze în vîrtej, rulade cromatice. Viteză — ritm — **RITM.**

„Merge ca o mașină de cusut" — cuvintele lui Strawinsky despre un quartet. Nu sînt blam (d-lor romantici); laudă superlativă, da. In epoca preciziunii, energiei, *REVELLERS* ni-au adus—din patria lui Lindbergh—**RITMUL** unei muzici populare nebănuite.

Inimile auditoriului uluit și-au schimbat ritmul în contra-timp.

Viena, August, 1928.

șașa pană

RIMBAUD	EFFIGIE	1854 1891
	Ardennes — Bourgogne	
	ange — démon	
	idéal — réel	
	LE BATEAU IVRE	

18 CARATE

Un raccourci violent de
l'histoire des littératures
Georges Duhamel

A căzut din cer un fulger şi-a luminat munţi stîncoşi. Din ...nţi a sburat un vultur pleşuv. S'a rupt de sub aripa înăbuşi-...are a unei mame hrăpăreţe şi-a pornit să înfrunte golul.

In drumul lung şi anevoios, vîntul şi ploile i-au dilatat ...pilele, înăsprit muşchii şi întărit aripile. Sufletul lui, — spinii ...ibului nu-l lăsau să doarmă, — a sorbit lacom lumina vie a ...arelui şi-a căutat pretutindeni locul de unde să-şi reverse în voie ...ocul care-i sbuciuma colivia. Nu l'a găsit. Sortit să rătăcească ...eşnic pe căi necunoscute, puiul de vultur ia cînd înfăţişarea ...oroasă de răsvrătit, cînd smerenia păcătosului. Ochii lui, în cari ...'a păstrat seninul cerului, i-a ţinut atent îndreptaţi spre porţile ...nconştientului. Incovoiat de-asupra spaţiului a cercetat cu de-...mănuntul cutele profunde ale sufletului. Şi din pana întinsă ...mpotriva taifunului a scos cîteva acorduri cari au sgîriat urechea ...plină cu ceară a contimporanilor. Acorduri în cari înfloreau ...cîntece de luptă şi răzvrătire, durere şi resemnare. Au format ...crez pentru generaţiile următoare: le agita glas de profet.

Penetraţiune din domeniul fenomenalului, ochiul lui a văzut unde alţii nu distingeau. Cu inzistenţă şi disperare a căutat drumuri noi

„de nouvelles fleurs, de nouveaux astres, de nouvelles chairs, de nouvelles langues".

Terenul unui permanent duel între satană şi înger, între ideal şi real, între cuvinte şi sunete. Preocupări iniţiale: alchimia verbului şi culorile vocalelor. Revoltat, a distrus idoli şi temple, legi, tradiţii, amintiri. Cu un rînjet de scîrbă s'a desprins de tot ce-l legase pînă atunci, s'a liberat de spinii ce-i ţintuiau aripile şi'n zbor spre nouă viaţă a trecut fără privire înapoi, dărămînd, nimicind.

Munţi stîncoşi, abise, mări ale apei şi deşertului, pădurile tropicelor, metropole, au defilat faţa ochiului explorator şi s'au suprapus într'un peisaj fantast.

Infăţişîndu-ni-se, azi sub chip de Prometeu descătuşat, mîni în imagine de Icar, **Jean-Arthur** RIMBAUD e creatorul unei noui vieţi, profetul unei noui credinţi şi promotorul curentelor literare de avantgardă,— pînă la dadaişti.

azar

Cămaşa de forţă

Ne-a surprins aproape, citind în **Adevărul Literar** din 23 Sept cor., articolul de fond iscălit de d-l Al. A. Philippide, despre neverosimilul modern. Ne-a bucurat apoi că articolul e surexitat de cîteva nume pe cari le iubim şi de cari sîntem siguri că şi d-l Philippide e cu toată inima din partea lor. Dar noţiunea hilariantă care ni-a umplut gura cu un hohot e tocmai disociaţia dintre consistenţa cifrelor d-lui Philippipe şi capul de lemn al lui Sevastos. Auzi,i, Sevastos şi Ribemont-Dessaignes, Blaise Cendrars, Max Jacob, Aragon, Cocteau. A lipsit din redacţie obscurul xilocefal?

Desminţim şi contestăm realitatea articolului d-lui Philippide şi a numelor dintrînsul ca să reabilităm creierul bej al lui Sevastos. Sau: dă,i cu călimara în cap curocefalule !

■ Primite :

URMUZ — Vitrină de artă nouă — No. 5 **G. Bogza**

ATTIRANCE DE LA MORT C'est le supplément de la revue **„Discontinuité"**

LE GRAND JEU —Revue de quatre saisons — No. 1, Eté 1928

DER STURM — Die führende Zeitschrift der neuen Kunst — 19 Jahrngang 5 Heft. Berlin 1928

FEUILLES VOLANTES — Bulletin illustré d'information. — Arts plastiques, lettres, architecture, musique. spectacles No. 1 Juin 1928

MUBA — revistă internaţională de avantgardă-Paris.

■ Anunţăm pentru 1 Decembrie 1928, vernisajul **Salonului de plastică modernă** în sala academiei de arte decorative. Vor expune M. H. Maxy, Marcel Iancu, Victor Brauner, Miliţa Petraşcu.

■ D-l B. Florian organizează pentru iarna aceasta mai multe spectacole cu filme abstracte — moderne.

■ Machete pentru placate, afişe, panouri, coperte — toate moderne — cereţi la **Victor Brauner**, str. Suter 21-Bucureşti

■ **Simfonia marei Capitale.** Vedeţi-l la unul din cinemato grafele de pe Bulevard.

Vizitaţi şi cumpăraţi obiecte de interior, legătorie de cărţi, mobile, covoare, la
ACADEMIA DE ARTE DECORATIVE
DIRECTOR: M. H. MAXY
Deschiderea oficială a saloanelor pentru 1928-29 va avea loc în 28 Octombrie cor.
Str. Cîmpineanu, 17 — Bucureşti

REDACTORI :
Saşa Pană
Moldov

■ Vor apare :

Charlie Blum — omul de după uşă — roman de **ION CĂLUGĂRU**

Plante şi Animale poeme de **ILARIE VORONCA**

Poeme în aer liber poezii de **STEPHANE ROLL**

CORESPONDENŢA • **Bucureşti** I,-Căsuţa Poştală, 1
• **Dorohoi**,-Str. I. C. Brătianu,
• **Paris**: rue Budé 11. (IV-e ar

BIBLIOTECA ... DOROHOIULUI" DOROHOI